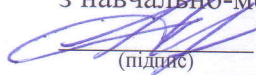

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Криворізький фаховий коледж
Державного некомерційного підприємства
«Державний університет «Київський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи

 Галина ДАНИЛІНА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 04 » 09 2025 р.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

з навчальної дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства»
(назва навчальної дисципліни)

спеціальності D3 Менеджмент
(код та назва спеціальності)

освітнього ступеня бакалавр

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів освіти денної форми навчання з навчальної дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства»,
(назва навчальної дисципліни)

складені на основі навчальної програми, затвердженої « 04 » 09 20 25 р.
та навчального плану Н5/П/- 03.05.02 - 073/25
затвердженого « 09 » 06 20 25 р.

Укладач: викладач, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Смирнова Надія Вікторівна
(посада, наук. ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи
обговорено на засіданні циклової комісії
менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури
(повна назва циклової комісії)

Протокол № 13
від « 04 » 09 2025 р.

Голова циклової комісії
Надія СМІРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач

навчально-методичного кабінету

Марина КОЛЬЧАК
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 04 » 09 2025 р.

1 Пояснювальна записка

Організація та планування діяльності підприємства вже давно вийшла за межі її сприйняття виключно у контексті виявлення конкретних форм прояву законів і закономірностей функціонування та розвитку національного виробництва у господарській діяльності підприємства. Не лише пошук шляхів отримання надприбутків цікавить сучасного підприємця. Першочерговим завданням постає створення новації, яка відкриє нові ринки, нові можливості, нові перспективи для підприємства. Та, разом з тим, для її поширення визначальними є розвиток компетентності персоналу, доступ до джерел інвестування, вміння створювати та примножувати активи, співставляти ресурсні можливості з поставленими цілями, формувати економічно безпечне середовище для функціонування підприємства.

Курс «Організація та планування діяльності підприємства» покликаний бути максимально адаптованим до потреб ринку освітніх послуг і найбільше – до потреб формування сучасного фахівця-економіста, здатного не лише пізнавати й усвідомлювати закономірності розвитку ринку та поведінку підприємницьких структур на ньому, але й приймати самостійні рішення, визначені його інтегральними, фаховими та загальними компетентностями.

Саме на це орієнтовані дані методичні вказівки, розроблені для самостійного вивчення дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства» здобувачами вищої освіти спеціальності D3 «Менеджмент».

2 Загальні методичні вказівки

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи з дисципліни «Організація та планування діяльності підприємства» покликані поглибити знання здобувачів вищої освіти та вирішити низку цільових завдань під час роботи з ними: ознайомитись з основами теорії підприємств і сформулювати уявлення про закономірності їх функціонування з позицій ресурсного забезпечення та результативності діяльності, факторів і умов його розвитку; відпрацювати навички вирішення практичних проблем, пов'язаних з функціонуванням та розвитком підприємств.

3 Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійну роботу

№ розділу, теми	Назва розділу і теми	Кількість годин на самостійну роботу
1	2	
4 семестр		
Розділ 1 Теоретичні основи становлення підприємства		
1.1	Теорії та організаційно-правові форми підприємств	4
1.2	Структура та управління підприємством	4
	Всього за розділом 1	8
Розділ 2 Ресурсне забезпечення та результативність функціонування підприємства		
2.1	Необоротні активи підприємства	8
2.2	Оборотні активи підприємства	8
2.3	Персонал підприємства, продуктивність та оплата праці	8
2.4	Витрат підприємства	4
2.5	Фінансово-економічні результати діяльності підприємства	8
	Всього за розділом 2	36
Розділ 3 Планування та прогнозування діяльності підприємства		
3.1	Економічне прогнозування та планування діяльності підприємства	8
3.2	Планування операційної діяльності підприємства	8
3.3	Планування інвестиційної і інноваційної діяльності підприємства	9
	Всього за розділом 3	25
Всього за 4 семестр		69
Всього за навчальною дисципліною		69

4 Методичні вказівки до самостійної роботи

Розділ 1. Теоретичні основи становлення підприємства

Тема 1.1. Теорії та організаційно-правові форми підприємств

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть ознаки та принципи здійснення підприємницької діяльності.
2. Хто є суб'єктами підприємницької діяльності, які її функції?
3. Розкрийте практичну сутність видів підприємницького бізнесу.
4. Які особливості форм підприємництва?
5. Назвіть переваги та недоліки одноосібної форми підприємництва.
6. Розкрийте сутність принципів здійснення підприємництва.
7. Яка сутність та складові моделі підприємницької діяльності?
8. Назвіть типи підприємницької діяльності.
9. Які особливості посередницької підприємницької діяльності?
10. Яка сутність, призначення і функції малого підприємництва?
11. Назвіть фактори, що впливають на формування організаційно-правових форм підприємств.
12. Розкрийте розширену класифікація організаційно-правових форм суб'єктів господарської діяльності.
13. Надайте повну характеристику такої організаційної форми ведення господарської діяльності, як товариства.
14. Здійсніть порівняльний аналіз визначених українським законодавством основних видів товариств.
15. Яка найпривабливіша для ведення господарської діяльності організаційно-правова форма?
16. Які економічні причини створення (виникнення) різних форм об'єднань?
17. Назвіть переваги та недоліки корпорації порівняно з концерном.
18. Які головні ознаки класифікації суб'єктів підприємницької діяльності?
19. Надайте характеристику індивідуального підприємництва: його сутність, переваги та недоліки.
20. Назвіть економічні причини виникнення товариств.
21. Які причини виникнення та особливості орендних підприємств?
22. Які причини виникнення картельних об'єднань? Охарактеризуйте їх типи
23. Яка сутність синдикату як об'єднання суб'єктів господарювання?
24. Назвіть види та напрями діяльності підприємств.

Тема 1.2. Структура та управління підприємством

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Яка сутність та організація управління діяльністю підприємства?
2. Назвіть функціональні підсистеми системи управління підприємством.
3. Який зміст поняття «функція управління»? Яка їх класифікація?
4. Розкрийте практичне значення функцій управління.
5. Назвіть методи управління і розкрийте їх практичне значення для діяльності підприємства.
6. Яка сутність і значення економічних методів управління підприємством?
7. Яке значення соціально-психологічних методів управління для розвитку колективу?
8. Який прояв організаційно-розпорядчих методів управління?
9. Розкрийте сутність поняття «організаційна структура управління».
10. Назвіть типи організаційних структур управління і розкрийте їх сутність.
11. Надайте характеристику виробничій структурі підприємства. Які шляхи її удосконалення?
13. Який зміст принципів управління діяльністю підприємства?

Розділ 2. Ресурсне забезпечення та результативність функціонування підприємства

Тема 2.1. Необоротні активи підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Яка сутність основних виробничих фондів підприємства?
2. Розкрийте класифікацію основних фондів.
3. Яка структура основних фондів підприємства і фактори, що на неї впливають?
4. Які показники використовують для оцінки основних фондів підприємства?
5. Назвіть види спрацювання основних фондів та розкрийте їх практичну сутність.
6. Яка сутність амортизації основних фондів?
7. Охарактеризуйте методи нарахування амортизації?
8. Назвіть показники використання основних фондів підприємства.
9. Назвіть шляхи підвищення ефективності використання основних фондів на підприємстві.

Тема 2.2. Оборотні активи підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Яка сутність і склад оборотних коштів?
2. Розкрийте класифікацію оборотних коштів.
3. Яка структура оборотного капіталу?
4. Розкрийте сутність стадій кругообігу оборотних коштів.
5. Назвіть джерела формування оборотного капіталу.
6. Який механізм визначення нормативів оборотних коштів для окремих їхніх структурних елементів?
7. Назвіть основні показники оцінки ефективності використання оборотних коштів.
8. Які шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів в сучасних умовах?

Тема 2.3. Персонал підприємства, продуктивність та оплата праці

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення термінів «робоча сила», «трудові ресурси», «персонал», «трудовий потенціал».
2. Які категорії населення належать до трудових ресурсів?
3. Який порядок визначення чисельності основних робітників?
4. Що таке продуктивність праці? У чому полягає значення підвищення продуктивності праці?
5. Назвіть показники вимірювання продуктивності праці (натуральні, трудові, вартісні), їх переваги та недоліки.
6. Яка сутність заробітної плати як соціально-економічної категорії. Назвіть види заробітної плати.
7. Яка структура та функції заробітної плати?
8. Надайте характеристику формам та системам оплати праці.
9. Яка організація заробітної плати, її елементи і принципи?
10. Які особливості тарифної системи оплати праці?
11. Яка роль матеріального стимулювання праці в умовах ринкової економіки?
12. Назвіть функції заробітної плати та принципи їх реалізації.
13. Обґрунтуйте сутність та значення тарифної системи оплати праці.
14. Охарактеризуйте систему доплат і надбавок до заробітної плати. У чому полягає особливість застосування безтарифної моделі оплати праці?

Тема 2.4. Витрат підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте поняття та надайте визначення витрат виробництва.
2. Як відбувається використання ресурсів та їх трансформація у витрати?
3. Розкрийте класифікацію витрат за ознаками.
4. Надайте визначення поняттю «собівартість продукції».
5. Розкрийте сутність видів собівартості.
6. Яка сутність кошторису витрат?
7. Назвіть та розкрийте практичне значення методів складання кошторису.
8. Яка сутність поняття «калькуляції собівартості продукції»?
9. Яка методика калькулювання виробничої собівартості продукції?
10. Як відбувається калькулювання повної собівартості?
11. Яка послідовність планування витрат?
12. Яка методика планування зведеного кошторису витрат?
13. З якою метою здійснюється аналіз собівартості продукції?
14. Назвіть шляхи зниження собівартості продукції.

Тема 2.5. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Яка сутність фінансової діяльності підприємства?
2. Назвіть та розкрийте сутність методів організації фінансової діяльності підприємства.
3. Назвіть джерела фінансування діяльності підприємства.
4. Що таке доход підприємства? Назвіть його види.
5. Розкрийте класифікацію виручки від реалізації продукції (товарів і послуг).
6. Назвіть види прибутку.
7. Які функції виконує прибуток підприємства?
8. Розкрийте класифікацію видів прибутку.
9. Яка сутність поняття «рентабельність»?
10. Назвіть види рентабельності
11. Яка сутність ефективності діяльності підприємства?
12. Назвіть види ефективності отриманих ефектів та діяльності підприємства.
13. Назвіть критерії та принципи формування показників ефективності діяльності підприємства.
14. Розкрийте сутність системи показників ефективності діяльності підприємства.
15. Які використовуються узагальнюючі показники ефективності використання ресурсів?
16. Назвіть резерви підвищення ефективності діяльності підприємства?
17. Які напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства?

Розділ 3. Планування та прогнозування діяльності підприємства

Тема 3.1. Економічне прогнозування та планування діяльності підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання до самоконтролю:

1. У чому полягає необхідність здійснення планування на підприємствах?
2. Які переваги дає підприємствам розвиток планової діяльності?
3. Чому планування є необхідним на всіх підприємствах, незалежно від їхнього розміру та особливостей функціонування?
4. У чому полягає сутність планування діяльності підприємства?
5. Назвіть етапи процесу планування.
6. У аспекті яких складових формуються показники планування?
7. Назвіть основні види планування та розкрийте їхній зміст.

8. Дайте характеристику основним принципам планування.
9. Які методи використовуються в плановій діяльності підприємств? Розкрийте їхній зміст.
10. Хто є учасниками процесу планування на підприємстві?
11. Яка сутність і яке призначення прогнозування діяльності підприємства?

Тема 3.2. Планування операційної діяльності підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Що може слугувати передумовою створення власної справи?
2. Які стадії проходить процес організації нового підприємства?
3. Що собою являє підприємницька ідея та стимули до її виникнення?
4. Перерахуйте критерії вибору бізнес-ідеї.
5. Які види бізнес-ідей Вам відомі?
6. Яким цілям підприємницької діяльності має відповідати бізнес-ідея при її виборі?
7. Які установчі документи необхідні для реєстрації власної справи?
8. Що таке бізнес-план?
9. Яку інформацію має містити титульний аркуш бізнес-плану?
10. Назвіть та охарактеризуйте основні розділи бізнес-плану.

Тема 3.3. Планування інвестиційної і інноваційної діяльності підприємства

(1, 2, 3, 4, 5, 6)

Питання для самоконтролю:

1. Яка економічна сутність інвестицій та їх структура?
2. Розкрийте класифікацію інвестицій.
3. Назвіть джерела формування реальних інвестицій.
4. Надайте характеристику базовим принципам оцінки ефективності реальних інвестицій.
5. Надайте загальну характеристику формам фінансового інвестування.
6. Яка сутність портфельного інвестування?
7. Надайте характеристику базовим принципам оцінки ефективності фінансових інвестицій.
8. Яка сутність моделі оцінки вартості окремих фінансових інструментів?
9. Надайте загальну характеристику інноваціям за різними ознаками.
10. Назвіть типи інновацій.
11. Назвіть суб'єкти та об'єкти інноваційної діяльності.
12. Розкрийте сутність інноваційних процесів та їх видів.
13. Яке значення науково-технічного прогресу? Які його загальні та пріоритетні напрями?
14. Як розраховується ефективність інноваційної діяльності?
15. Надайте характеристику результатам і ефективності витрат на інноваційну діяльність.
16. Чим є інноваційна діяльність як об'єкт інвестування?

5 Рекомендовані навчально-методичні матеріали

1. Веретенникова Г.Б., Томах В.В., Геращенко І.М. Планування та організація діяльності підприємства [Електронний ресурс]: навчальний посібник. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 210 с.
2. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Планування діяльності підприємств: навчальний посібник. – Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. – 135 с.
3. Економіка підприємства [Текст]: підручник / за заг. ред. Л.Г. Ліпич. – Луцьк: Вежа-Друк, 2021. – 768 с.
4. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. – 700 с.
5. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. – Мелітополь: Люкс, 2020. – 272 с.

6. Непрана А.В., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: Підручник: у 3 т. – Харків: Видавництво Іванченка І.С., 2024, Т. 1, – 537 с.